

Cestovní zpráva ze zasedání CPR/ SG 11 – NB Membrány a geotextilie - 25. jednání SG 11

Účastník jednání: Ing. Lubomír Prokop
Ing. Lenka Tomková
Textilní zkušební ústav, s.p. Brno, OS 1021

Datum konání: 23.5.2024

Místo konání: Miláno - Itálie (prezenční jednání + možnost online připojení)

Úvod: **Realizováno v rámci řešení úkolu subdodávky pro TZÚS Praha**
Jednání jsme se zúčastnili jako zástupci oznámených subjektů ČR, který poskytne informace z tohoto jednání ostatním českým oznámeným subjektům působícím v dané oblasti prostřednictvím koordinátora – TZÚS Praha.
Obsahem řešení jsou i činnosti spojené s přípravou na jednání a samotná účast na jednání skupiny.

Program jednání (viz dokument č. NB-CPR/SG11-16/001):

1. Zahájení jednání, registrace
2. Představení účastníků
3. Nominace sekretář
4. Zprávy spolupracujících osob
5. Schválení zápisu z minulého jednání (24. jednání)
6. Schválení programu
7. Revize norem pro geotextilie - současný stav
8. Zpráva Tech Sec (GNB-CPR)
9. Aktualizace v oblasti geomembrán
10. Aktualizace v oblasti geotextilií
11. Témata diskuze
12. Ukončení, termín a místo příštího jednání

1. Zahájení jednání

Jednání řídil předseda SG 11 pan Flaviano Prosperi Flaviani (LRQA Italia); přivítání účastníků. Jednání se konalo v institutu LRQA Miláno.

2. Představení účastníků

Jednání se prezenčně zúčastnilo 8 zástupců z jednotlivých NB (Itálie, Česká republika, Německo, Belgia, Irsko, Rakousko) a zástupce Tech Sec Anders Elbeck (Dánsko). Dalších cca 14 účastníků bylo připojeno online (Francie, Norsko, Švédsko, Portugalsko, Turecko a další).

3. Nominace sekretáře

K vyhotovení zápisu byl určen konvenor - Flaviano Prosperi Flaviani.

4. Zprávy spolupracujících osob

Informace o situaci v **CEN/TC 189 (geotextilie) prezentoval online pan Pierre Lebon** – působí jako zástupce TC 189 v této skupině a zajišťuje přenos informací do SG11. Jeho zpráva byla rozeslána účastníkům jednání. Poslední jednání CEN/TC 189, WG1 – WG6 proběhlo 29.11.2023. Byl diskutován návrh na přípravu standardizačního požadavku (SR). Předpokladem je, že se nebudou měnit základní požadované vlastnosti na výrobek nebo systém 2+ AVPC. V návrhu bude jednoduší verze Tabulky č. 1 harm. norem z roku 2018.

Dále pak v příloze B harm. norem (trvanlivost) je zvažováno provádět klasifikaci do tříd a upustit od deklarace pomocí dnů nebo let - např. odolnost proti povětrnostním vlivům – třídy W0-W4 (nahrazení dnů a let), chemická odolnost – třídy C1-C4 (C1 zásobárna vody, C4 skládky) a výrobky, které se používají k využívání s životností až 100 let - třídy D1-D4 (bez uvedení doby 5, 25, 50, 100 let).

Characteristic	Test method	Product Group		
		GBR-P	GBR-B	GBR-C
Thickness	EN ISO 9863-1/EN1849-1	A	A	A
Mass per unit area		A	A	A
(3) Water permeability	EN 14150 .EN 16416	A	A	A
(4) Gas permeability (not GBR-C)	ASTM D1434		A	
Free Swell (GBR-C)	AST D5890	A	A	A
(2) Tensile strength	EN 17323/EN 10319	A	A	A
(2) Tensile strength elongation	EN 17323/EN 10319	A	A	A
(7) Static puncture resistance (CBR test)	EN ISO 12236	A	A	A
Thermal expansion (GBR-P)	ASTM D696	A	A	
(14) Weathering (all but GBR-C)	EN 12224	A	A	
Micro-organism	EN 12225	A	A	
(16) Oxidation	EN 14575/EN 13438	A	A	A
(17) Environmental Stress cracking (GBR-P)	ASTM D5397	A (+ GBR-C)	A	
Leaching	EN 14415	A	A	
Chemical resistance	EN 14414	C# (?)	A	
Wetting/drying (Only GBR-C)	CEN/TS 14416	A		
Freezing/thawing	CEN/TS 14418	A		
Root penetration	CEN/TS 14416	A		
(18) Durability				
Weathering		W	W	W
Polymeric durability		D	D	D

Only use "H" from old mandate and durability characteristics e.g. if thickness only in durability, then reported under durability

V současnosti není možné pracovat na revizích hEN, proto bylo CEN TC189 doporučeno, aby se již připravovaly nové dokumenty, které budou potřebné pro podporu hEN, a to zejména dokumenty týkající se nebezpečných látek a problematiky environmentu a udržitelnosti. Vzhledem k tomu, že by se tato problematika týkala projektů WG1 i WG6, bylo doporučeno ustavit novou pracovní skupinu pro tyto záležitosti. Měla by být ustavena nová skupina WG7 zabývající se environmentálními otázkami (uvolňování nebezpečných látek, Prohlášení o vlivu na životní prostředí EPD podle EN 15804, cirkulární ekonomika, uvolňování mikroplastů). Další jednání je plánováno na 19./20.06.2024. Na dalším jednání bude pobíráno sloučení hEN norem do jedné CE normy, s tím že ostatní normy by byly na dobrovolné bázi. Také bude projednáván plán na tzv. „zrychlenou cestu“ pro proces SR.

WG5 pracuje na problematice týkající se recyklovaných materiálů:

- vytvoření přehledu stávajících norem pro geosyntetika/ technické textilie/ plasty
- určení aplikací pro recyklovaná geosyntetika/ technické textilie/ plasty
- řešení vhodnosti a omezení recyklovaných materiálů
- zkoumání existujících recyklačních řešení pro polymery použité v geosyntetikách
- určování cesty vpřed směrem ke standardu recyklovaných geosyntetik

Informace o situaci v **CEN/TC 254 (membrány)** prezentoval pan **Flaviano Prosperi Flaviani**, pan **Rainer Henseleit** (připojen online, ale na cestách) – působí jako zástupce TC 189 v této skupině a zajišťuje přenos informací do SG11. Z CEN/TC 254 není mnoho nových informací, důvodem je čekání na nové CPR.

Bude realizována schůzka se zástupcem EK k vysvětlení CPR a upřesnění budoucí spolupráce mezi EK a TC 254. Normalizační činnost nezačnou dříve než na konci roku 2025, jelikož membrány a geotextilie jsou na posledních místech seznamu „Produktové rodiny a priority pro CPR řízení Acquis“ (27. resp. 29. místo).

TC 254 pracuje na úpravě zkušebních norem, většina byla přijata bez připomínek. Některé normy byly upraveny, pokud materiály a přípravky ke zkoušení nejsou již dále dostupné (např. izolační materiál se specifickou hustotou, hliníkové pláty s určitými vlastnostmi atd.).

Byly vydány dva PCR dokumenty (Product Category Rules) jako podpůrné normy EN 17388-1/-2 k vytvoření prohlášení EPD. Byla zveřejněna technická zpráva „Pravidla pro extrapolaci výsledků z externích požárních zkoušek“.

CEN/TC 254 WG 3: zabývá se zkušební metodou odolnosti proti nadzvedávání větrem (wind uplift) - vytvořen draft dokument, který je připomínkován v malé pracovní skupině pro „lepené systémy“. Příští plenární zasedání TC 254 je plánováno na začátek září 2024.

5. Schválení zápisu z minulého jednání (24. meeting)

K zápisu z minulého jednání nebyly vzneseny připomínky.

6. Schválení programu jednání

Program (viz příloha - dokument č. NB-CPR/SG11-16/001) byl schválen bez připomínek. Většina záležitostí byla řešena průběžně formou diskuze.

7. Revize norem pro geotextilie - současný stav (pan Flaviano Prosperi Flaviani)

Normy pro geotextilie jsou harmonizovány, normy pro geomembrány ne (normy byly vydány v roce 2018, ale nejsou zatím harmonizovány). Geosyntetika obecně nejsou na předním místě seznamu probíhajících revizí mandátů a norem, není tedy předpoklad brzké harmonizace norem pro geomembrány.

8. Zpráva Tech Sec (Mr. Anders Elbek)

Prezentace Tech Sec GNB-CPR (A. Elbeck).

V rámci prezentace probíhala současně diskuze k prezentovaným bodům.

Byly prezentovány následující informace:

- vytvořena nová **horizontální skupina SH 03**, zabývající se 7. základním požadavkem - udržitelnost (BWR 7) v návaznosti systémem 3+ AVCP. V současné době není nikdo oznámeným subjektem pro systém 3+, proto jsou členy skupiny oznámené subjekty nebo organizace, které se chystají na oznámení pro systém 3+. Předsedou byl zvolen Mr. UGO Pannuti (ICMQ, Milán). Schůzky budou: 24.06.2024 (online), 01.10.2024 (Copenhagen).

Proběhla diskuze ohledně normy pro akreditaci v systému 3+, nebyla jednoznačně určena. Možné normy jsou ISO 17065, ISO 17029 nebo jiná.

EPD Program operators: EPD jsou spravovány a kontrolovány nezávislými agenturami nazývanými EPD Program Operators (EPD PO). EPD PO jsou zodpovědné za identifikaci a vytváření pravidel pro kategorii produktů (PCR) pro EPD. Takto vytvořené EPD bude potřeba posoudit oznámeným subjektem.

TC: k systému 3+ nebudou hEN ani EAD. Budou určeny základní požadavky pro jednotlivé výrobkové skupiny, základem pro vytvoření certifikátu bude CPR nebo delegované akty.

- Byl vydán nový **PP NB-CPR 23/938r2 týkající se udržení certifikace v mimořádných situacích** (nahrazuje NB-CPR 20/852 Covid-19, použití v situacích jako jsou války, přírodní katastrofy) NB posoudí rizika auditu na dálku. Podle NB-CPR 23/938r2 lze dozorový audit provést na dálku (na odpovědnost dané NB). Jakmile to bude možné, je potřeba provést audit na místě.
- Revize **PP NB-CPR 14/594r7 týká se použití externích laboratoří** – (PP k čl. 46 CPR.) Nový obsah: testování v laboratoři výrobce při video dohledu NB není přípustné dle CPR art. 46. Pouze NBs s vlastní laboratoří mohou používat externí laboratorní zařízení.
- Byl vydán nový **PP NB-CPR 24/949 týkající se Informační povinnosti NB vůči ostatním NB** (PP k čl. 52 CPR) Důvod informování je varovat ostatní NBs pokud by je kontaktoval výrobce, jehož produkt byl jiným NB posouzen s negativním výsledkem. Předávají se jen informace o negativním výsledku posouzení a ověření. NB nejsou informovány, pokud bylo např. posouzení a ověření zrušeno na žádost výrobce, nebyl naplánován audit, byla zastavena výroba. Upozornění nelze předávat přes CIRCABC, informace se předávají jen NBs oznámeným pro stejný výrobkový rozsah a stejný systém AVCP. Diskuze byla vedena ohledně toho, komu a jak zasílat informace. A. Elbeck zmínil, že se neplánuje zřizování databáze kontaktů.

Rozhodnutí poradní skupiny GNB-AG ze 4. 4. 2024

- NB-CPR 23/935r1 (AVPC v souvislosti se sestavami/soupravami „Kits“) – probíhá poslední kolo připomínek k zapracování. Poznámka: všechny komponenty musí být dodány od stejného výrobce
- NB-CPR 23/936r1 (posouzení vlastností na základě již provedeného testování – AoP Report)
 - pouze informativní PP - probíhá poslední kolo připomínek k zapracování.
- NB-CPR 23/937r1 (práce s ETAs a EAD) - probíhá poslední kolo připomínek k zapracování.

V databázi otázek jsou nové položky

Položka č.	Question / problem	- Answer / solution / Guidance
0363	Jak má notifikovaná osoba jednat, když zjistí, že výrobce, který je držitelem certifikátu, dodal výrobky, které nebyly ve shodě s vlastnostmi uvedenými v prohlášení?	- NB posoudí, zda neshodné výrobky souvisí se selháním výrobce při zajištění stálosti vlastnosti. Pokud ano, notifikovaný orgán požádá výrobce, aby přijal nápravná opatření, a v případě potřeby certifikát pozastaví nebo odejme. Kromě toho notifikovaný orgán informuje výrobce o jeho povinnosti okamžitě přijmout nápravná opatření, případně výrobky stáhnout. NB však neposuzuje, zda výrobce tuto povinnost plní.
0364	Jak má oznamený subjekt jednat, pokud zjistí, že výrobce dodal výrobky představující riziko?	NB informuje výrobce o jeho povinnosti neprodleně informovat příslušné vnitrostátní orgány členských států, ve kterých stavební výrobek dodali na trh. NB však neposuzuje, zda výrobce tuto povinnost plní.
0365	Je skladování stavebního výrobcu „významným výrobním procesem“?	To záleží na produktu. Některé produkty jsou velmi citlivé na podmínky skladování, tj. že shoda s deklar. vlastnostmi bude pravděpodobně ovlivněna, pokud podmínky skladování nejsou účinně kontrolovány. Ostatní stavební výrobky jsou méně citlivé. Pokud příslušné sektrové skupiny neposkytnou pokyny, posoudí NB případ od případu.
0366	Je v případě změny značky (rebranding) stavebního výrobcu vyžadována od NB návštěva provozovny "výrobce změněné značky" nebo postačí návštěva fyzického výrobce výrobcu?	NB kontroluje „všechna místa, kde probíhají "významné výrobní procesy“. Probíhají-li „významné výrobní“ procesy v prostorách „výrobce změněné značky“, NB tyto prostory navštíví. Pokud tomu tak není, NB v souladu se zásadou proportionality obvykle nenavštěvuje prostory výrobce pro změněné značky. (viz poznámka pod tabulkou)
0367	Umožňuje CPR výrobcům provozovat tzv. integrovaný systém řízení kombinující řízení výroby v rámci CPR s např. systém řízení podle ISO 9001?	Ano. CPR vyžaduje, aby byla dokumentováno tovární řízení výroby (FPC), ale nevyžaduje žádnou konkrétní formu dokumentace ani certifikaci ISO 9001.
0368	Může NB potvrdit platnost certifikátu vydaného NB, která ztratila notifikaci?	Ne. NB budou pracovat v souladu se systémy AVCP definovanými v příloze V CPR a převezmou plnou odpovědnost za certifikáty, které vydávají. Potvrzení platnosti certifikátu vydaného jinou NB není součástí žádného ze systémů AVCP. NB však může použít historická data jako (součást) základu pro nový certifikát.

Poznámka: Je vytvořen PP NB-CPR-19-813r1. Bylo dohodnuto, že SG11 předloží formální stanovisko k potřebě provést audit u ekonomického subjektu uvádějící výrobek na trh pod svým jménem, a to i s ohledem na povinnost nezatěžovat výrobce nadměrnými náklady.

- CPR Technical Aquis

Problémy stávajících norem jsou definovány takto: potřeby členských států nejsou pokryty, požadavky jsou definovány mimo harmonizované normy (z právního hlediska problematické), 7. základní požadavek udržitelnost (BWR 7) nemá mandát.

Řešení je definováno takto: shromáždit všechny členské státy, aby definovaly své potřeby, jmenovat odborníky ze zainteresovaných stran, definovat společnou strukturu na vysoké úrovni, rozdělení do podskupin dle produktových rodin + horizontální záležitosti.

- Dohoda o budoucím CPR mezi parlamentem a radou EU z prosince 2023 – je ve stavu přezkumu, očekávají se pouze malé změny, formální přijetí bude nejspíše na podzim 2024 (aplikovatelné od podzimu 2025).
- Stávající hEN jsou platné dle současného CPR, dokud nebudou nahrazeny novými dle nového CPR. První normy dle nového CPR se očekávají za 2-3 roky na produktové skupiny okna a dveře, tepelné izolace. Oznámení dle současného CPR bude přecházet pod nové CPR (OS budou muset požádat o oznámení dle nového HTS). GNB konference je plánovaná na podzim 2024 v Bruselu.

9. Aktualizace v oblasti geomembrán

Viz bod 4, obecně nic nového.

10. Aktualizace v oblasti geotextilií

Viz bod 4, obecně nic nového.

11. Témata diskuze

Skupina WG5 z TC 189, pracující na normách pro budoucí použití recyklovaných materiálu v geo-syntetikách, položila dotaz na SG11:

- Jakou úroveň neshody vydává NB v případě, že vstupní recyklovaná surovina je z nekonzistentního zdroje?

Odpověď SG11: Panuje obecná shoda, že úkolem oznámeného subjektu je ověřit, zda FPC zaručuje úroveň shody. Proto by se měl oznámený subjekt spíše než na úroveň neshody zaměřit na to, zda výrobce může zaručit úroveň deklarovaných vlastností. Je zřejmé, že situace s recyklovanými surovinami (nezaměňovat s přepracovaným materiélem) se stává naléhavější, protože agenda „udržitelnosti“ se pro výrobce stává aktuálnější. SG11 je toho názoru, že ustanovení v aktuálně platných normách jsou adekvátní a jasně použitelná. Ve skutečnosti je řešení přijaté výrobcem deklarovat NPD pro odolnost pravděpodobně nejlepší z technického a právního hlediska. TC189 může chtít zvážit mezní hodnotu trvanlivosti v případě použití recyklované suroviny, bez ohledu na další existující omezení stanovená ve stávající normách.

12. Ukončení, datum a místo příštího jednání SG11

Předseda poděkoval zástupcům za účast.

Předseda má mandát do února 2025, současný předseda pan Flaviano Prosperi Flaviani, již nepracuje v oboru Geosyntetik. Zvažuje se, zda je možná jeho další nominace nebo bude nominován některý jiný člen SG11.

Příští jednání by mělo proběhnout v termínu 15. 5. 2025 – místo jednání dle nového předsedy.

Přílohy:

- Program 24. jednání SG 11 (NB-CPR/SG11-16/001)
- Zápis z 24. jednání SG 11 (Minutes - NB-CPR/SG11-16/003)

Zapsal: Ing. Lubomír Prokop, Ing. Lenka Tomková
V Brně dne 13. 06. 2024

*Tomáš Gogolek
Zapis*

Schválil: RNDr. Pavel Malčík
ředitel TZÚ Brno

Pavel M